

13.6.2022

Hyvinvointialueet
Helsingin kaupunki
HUS-yhtymä

AVUSTUKSEN HAKEMINEN SOTE- JA PELASTUSTOIMEN UUDISTUKSEN VÄLTÄMÄTÖMIIN, VUODEN 2022 AIKANA TOTEUTUVIIN, ICT-VALMISTELUKUSTANNUKSIIN

1. Johdanto

Hyvinvointialueille, Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymän valmisteluun on myönnetty sote- ja pelastustoimen uudistuksen valmisteluun valtionavustuksia kahdelta valtion talousarvion momentilta vuosina 2021–2022. Momentilta 28.89.30 (Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän sekä Helsingin kaupungin eräiden tehtävien rahoitus) on myönnetty yleisavustusta valmisteluun. ICT-valmistelukustannukset puolestaan on budjetoitu pääosin valtion talousarvion momentille 28.70.05 (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus).

Hallitus on 25.5.2022 antanut eduskunnalle esityksen vuoden 2022 toiseksi lisätalousarvioksi. Hyvinvointialueiden, Helsingin ja HUS-yhtymän välttämättömien ICT-valmistelukustannusten korvaamiseen ehdotetaan 150 miljoonan euron valtuutta momentille 28.70.05. Valtuudesta arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 50 miljoonaa euroa vuonna 2022 ja 100 miljoonaa euroa vuonna 2024.

2. Avustuksen yleiskuvaus

Valtionavustuksen käyttökohteet, hyväksyttävät kustannukset ja hakijat on määriteltä valtioneuvoston asetuksessa hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiedonhallinnan ja tietohallinnon muutoksen rahoituksesta vuosina 2021–2026 (820/2021, muutettu 9.6.2022 413/2022). Avustusten valtionapuviranomaisen on valtiovarainministeriö.

Avustusta voidaan myöntää hyvinvointialueesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettulle hyvinvointialueelle, Helsingin kaupungille ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 13 §:ssä tarkoitettulle HUS-yhtymälle.

Avustus myönnetään valtion talousarvioon varatun määrärahan puitteissa valtionavustuslain 5 §:n 3 momentin mukaisena erityisavustuksena. Valtionavustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001) sekä valtioneuvoston asetusta hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutoksen valmistelun, suunnitteluun ja toteutukseen.

Avustuksen ensisijaisena tavoitteena on varmistaa alueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän häiriötön toiminta järjestämismääräysten siirron yhteydessä. Rahoitus kohdistetaan erityisesti yleishallinnon toiminnan kannalta välttämättömiin muutostöihin ja hankintoihin ja muihin toimialariippumattomiin ICT-toimintoihin sekä toimialakohtaisiin järjestelmiin kohdistuviin välttämättömiin ja lainsäädännön edellyttämiin muutoksiin.

Valtionavustuksen myöntämiseksi ja maksamiseksi ei edellytetä valtionavustuksen saajan osallistumista rahoitukseen.

3. Avustuksen tavoite

Valtionavustuksen tavoitteena on varmistaa sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen häiriötön järjestämismääräysten siirtyminen hyvinvointialueille.

Järjestämismääräysten siirto aiheuttaa muutoksia ICT-infrastruktuuriin, toimialariippumattomiin tietojärjestelmiin, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin sekä pelastustoimen tietojärjestelmiin. Avustuksen tarkoituksena on tukea ICT-muutosta ja varmistaa palvelujen jatkuvuus, mukautuminen tiedonhallintaan koskevaan lainsäädäntöön sekä siitä tuleviin vaatimuksiin esimerkiksi tietoturvallisuuden, yhteen toimivuuden ja yhteisten tukipalvelujen käytön osalta.

Haettavana oleva valtionavustus myönnetään ja maksetaan harkinnanvaraisesti vain välttämättömiin ICT-muutostalouksiin, jotka toteutuvat vielä vuoden 2022 aikana ja jo myönnetyn rahoituksen riittävyys on osoitettava sitoumuksiin perustuvalla kassavirtalaskelmalla. Haun perusteella myönnetään valtionavustuksia enintään 50 miljoonaa euroa edellyttäen, että eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen lisätalousarvioksi. Valtionavustuspäätökset pyritään tekemään elokuun 2022 aikana.

Nyt haettava avustus on siis tarkoitettu yksittäisille alueille tai muille valtionavustuksen saajille, joilla jo myönnetty rahoitus ei riitä välttämättömien sitoumusten aiheuttamien menojen kattamiseen vuoden 2022 aikana ja joita ei voida kattaa esim. STM:n myöntämän ICT-muutostalouksiin koskevan valtionavustuksen ennakkomaksuksella.

Lisätalousarvioesitykseen sisältyvän muun, ICT-muutostalouksiin suunnatun, valtionavustuksen hakemisesta viestitään alkusyksystä 2022. Tavoit-

teena on, että syksyn hakuun liittyvät valtionavustuspäätökset tehdään viimeistään lokakuussa 2022. Syksyn hakukierroksella huomioidaan mahdollinen kassaongelmiin suunnattu valtioavustuspäätösrahoitus.

4. Avustuksen hakeminen

Valtionavustushakemus tulee lähettää sähköpostitse valtiovarainministeriön kirjaamoon (kirjaamo.vm@gov.fi) viimeistään 30.6.2022 klo 23.59. Hakemuksen viiteenä tulee käyttää diaarinumeroa VN/16809/2022.

Hakemus on **vapaamuotoinen asiakirja**, josta käy ilmi akuutit ICT-valmisteluun liittyvät lisärahoitustarpeet vuodelle 2022.

Hakemuksen liitteenä tulee olla:

1. Kirjanpidon avulla osoitettu **kassavirtaennuste**, jolla voidaan todentaa vuoden 2022 aikana syntyvä kassakriisi, jota ei voida kattaa esim. STM:n myöntämän ICT-muutuskustannuksia koskevan valtionavustuksen ennakkomaksatuksella. Avustuspäätöksessä huomioidaan mahdollinen hakematta oleva ennakkomaksatuksen määrä. Kassavirtaennusteen avulla pitää pystyä todentamaan akuutti kassakriisi, joka estää ICT-toimeenpanon etenemisen vuonna 2022. Kassavirtaennuste osoittaa mitä on tähän mennessä käytetty saadusta rahoituksesta, kuinka paljon on sidottu saadusta rahoituksesta ja kuinka paljon on tarve saada lisärahoitusta, jotta selvitään välttämättömistä tehtävistä vuonna 2022.
2. Täytetty **ICT-muutuskulujen arviointilomake**: tehtävätason erittely vuoden 2022 jäljellä olevasta rahoitustarpeesta.
3. Valtionavustuksen **maksunsaajatiedot** (mikäli eivät sisälly vapaamuotoiseen hakemukseen).

Määräajan jälkeen tulleita hakemuksia ei oteta huomioon.

5. Hakemusten käsittely, myöntäminen ja maksaminen

Valtiovarainministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Avustusta myönnetään harkinnanvaraisesti hyvinvointialueelle, Helsingin kaupungille, HUS-yhtymälle, joka osoittaa kassakriisiin perustuvan avustustarpeen kassavirtaennusteella sekä tarkemmalla kuluerittelyllä suunnitelluista ICT-kuluista. Esitettyjen ICT-kulujen tulee olla välttämättömiä häiriöttömän järjestämisvastuun siirtymisen näkökulmasta. Valtionavustusviranomaisen ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa. Avustuspäätöksessä huomioidaan mahdollinen aiempien valtionavustuspäätösten hakematta oleva ennakkomaksatuksen määrä.

Valtionavustuspäätöksen yhteydessä valtiovarainministeriö päättää myös valtionavustuksen maksatuksesta eli päätetty avustus maksetaan välittömästi valtioavustuspäätöksen jälkeen annettujen maksunsaajatietojen perusteella.

Päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea oikaisua avustuksen myöntäjältä. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen voi hakea muutosta siten kuin vuoden 2020 alusta voimaan tulevassa laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään.

6. Lisätietoja

Hakemuksia koskeviin kysymyksiin vastaavat muutosjohtaja Ville-Veikko Ahonen, puh. 02955 30066 (lomalla 24.6.–17.7.2022), johtaja Minna Saario (lomalla 20.6.–3.7.2022 ja 25.7.–14.8.2022), erityisasiantuntija Timo Ukkola (lomalla 16.7.–14.8.2022) ja erityisasiantuntija Inari Otonkoski (lomalla 4.7.–27.7.2022). Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi.

7. Liitteet

ICT-muutuskulujen arviointilomake

Jani Pitkäniemi

Ma. alivaltiosihteeri

Ville-Veikko Ahonen

Finanssineuvos, muutosjohtaja

VN/16809/2022-VM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: